

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 8P/59/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6815206060
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Kvetková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2016:6815206060.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca samosudkyňou JUDr. Miroslavou Kvetkovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: U. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky: N. O., A.. XX.XX.XXXX, W. Š. XXX, zast. JUDr. Róbertom Lakatošom, advokátom so sídlom AK v Rimavskej Sobote, Daxnerova 5 a otca: D. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. X. XXX o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté dieťa takto

rozhodol:

I. Súd návrh navrhovateľa **z a m i e t a**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Otec maloletého dieťaťa podal dňa 20.08.2015 na tunajší súd návrh na zníženie výživného na maloleté dieťa na 50,- € mesačne z dôvodu, že je v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Ostatní účastníci konania s návrhom nesúhlasili.

Súd po prečítaní návrhu na začatie konania a písomného vyjadrenia matky dieťaťa vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletého dieťaťa a kolízneho opatrovníka, ako aj prečítaním predložených listinných dôkazov - rodného listu maloletej, správy kolízneho opatrovníka zo dňa 08.12.2015, sobášneho listu rodičov dieťaťa, rozsudku Okresného súdu Revúca č. k. 7P/129/2012-34 zo dňa 16.08.2012, rozsudku Okresného súdu Revúca č. k. 4P/23/2013-65 zo dňa 28.05.2013 o rozvode manželstva, odpovedí na lustrácie rodičov v Sociálnej poisťovni, potvrdení SELYZ-Nábytok, s.r.o. o príjmoch matky dieťaťa za roky 2015, 2016, potvrdenia Tesco Stores SR, a.s. o príjmoch matky dieťaťa, potvrdení Neo Color - Peter Hencz o príjmoch otca dieťaťa v roku 2015, pracovnej zmluvy otca dieťaťa zo dňa 24.04.2014, skončenia pracovného pomeru v skúšobnej dobe zo dňa 29.05.2014, dohody o skončení pracovnej činnosti zo dňa 12.11.2015, potvrdenia Pigagro, s.r.o. o príjme otca dieťaťa, potvrdenia Magyar Suzuki ZRT o príjmoch otca dieťaťa za roky 2013, 2014, potvrdení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota zo dňa 14.04.2014, 20.11.2015, 25.11.2015 a 02.02.2016, potvrdení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca zo dňa 19.11.2015, 08.02.2016 a 09.02.2016, potvrdenia Geodetického a kartografického úradu Bratislava zo dňa 12.11.2015, potvrdenia Okresného dopravného inšpektorátu Revúca zo dňa 19.11.2015, čestného vyhlásenia matky dieťaťa zo dňa 23.11.2015, prehlásenia otca dieťaťa zo dňa 25.11.2015, prehľadu úkonov zdravotnej starostlivosti maloletého dieťaťa a lekárskeho správ, oboznámením sa s celým obsahom spisu, ako aj s obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 4P/23/2013 a 7P/129/2012 a zistil nasledovný skutkový stav:

Rozsudkom č. k. 4P/23/2013-65 zo dňa 28.05.2013 bolo manželstvo rodičov maloletého dieťaťa rozvedené a ohľadne výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode bola súdom schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej bola maloletá U. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec dieťaťa

bol povinný platiť na maloletú výživné vo výške 100,- € mesačne. Zároveň bol upravený styk otca s dieťaťom.

Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 4P/23/2013 súd zistil, že v čase tejto poslednej úpravy výživného mala maloletá cca 3 a 1 roka, navštevovala materskú školu, nemala závažnejšie zdravotné problémy. Matka dieťaťa bola zamestnaná s čistým mesačným príjmom 346,- €, poberala prídavok na dieťa, žila s maloletou u svojich rodičov. Nevlastnila auto ani nehnuteľnosti. Otec dieťaťa bol zamestnaný v Maďarsku v spoločnosti Magyar Suzuki ZRT s čistým mesačným príjmom 201.270,- Ft (666,66 €), nepoberal žiadne dávky, nevlastnil nehnuteľnosti ani auto. Žiaden z rodičov dieťaťa nemal ďalšie vyživovacie povinnosti.

Podľa správy kolízneho opatrovníka v súčasnosti zabezpečuje starostlivosť o maloletú matka, ktorá žije s priateľom a jeho rodičmi v rodinnom dome, kde obývajú jedno poschodie. Matka dieťaťa je zamestnaná. Maloletá U. navštevuje materskú školu, matka s maloletou raz mesačne navštevuje infekčnú ambulanciu v Rimavskej Sobotě. Štrením v rodine neboli zistené nedostatky v starostlivosti o maloleté dieťa.

Z listinných dôkazov súd zistil, že matka maloletej je zamestnaná v spoločnosti SELYZ-Nábytok, s.r.o. s čistým mesačným príjmom 481,68 €, uplatňuje si daňový bonus a poberá prídavok na dieťa vo výške 23,52 € mesačne. Matka dieťaťa nevlastní nehnuteľnosti, vlastní auto.

Otec maloletého dieťaťa je v súčasnosti nezamestnaný. Pracovný pomer otca dieťaťa v spoločnosti Magyar Suzuki ZRT sa skončil ku dňu 30.03.2014. Následne bol otec dieťaťa v období od 31.03.2014 do 30.04.2014 vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota. Od 01.05.2014 - 31.05.2014 bol otec dieťaťa zamestnancom zamestnávateľa Neo Color - Peter Hencz, kde mal priemerný čistý príjem cca 621,40 €, pracovný pomer bol skončený v skúšobnej dobe. V období 01.06.2014 do 11.11.2015 bol otec dieťaťa vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, zároveň v období 08.06.2015 - 12.11.2015 pracoval na základe dohody o pracovnej činnosti u Neo Color - Peter Hencz, kde mal priemerný čistý príjem cca 60,56 €, pričom bola skončená dohodou. Ku dňu 12.11.2015 bol otec dieťaťa vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie z dôvodu, že odmietol vhodnú ponuku zamestnania. V období od 01.12.2015 do 04.12.2015 bol zamestnancom spoločnosti Pigagro, s.r.o., kde podľa potvrdenia zamestnávateľa nemal za toto obdobie žiaden príjem. Otec dieťaťa nevlastní nehnuteľnosti, vlastní auto.

Otec dieťaťa vo svojej výpovedi uviedol, že podal návrh na zníženie výživného, pretože v čase poslednej úpravy výživného robil v spoločnosti Suzuki, vtedy súhlasil s výživným 100,- €. Teraz je ale nezamestnaný, snaží sa ale nájsť si zamestnanie. Vlastní auto, inú vyživovaciu povinnosť nemá. Býva striedavo u rodičov v rodinnom dome alebo u priateľky. V období od 06.08.2015 do 12.11.2015 bol zamestnaný na dohodu v spoločnosti Neocolor. Pracoval tam na dohodu, pretože tam nebolo toľko práce, pracoval tam len určitý počet hodín. Pracovný pomer bol skončený dohodou, pretože nemali preňho dostatok roboty. V tomto období mal príjem 65,- € mesačne.

Pracovný pomer v Maďarsku, ktorý mal v čase rozvodu manželstva, ukončil sám, pretože vedel, že bude pracovať v spoločnosti Neocolor. Chodil tam do Maďarska každý víkend, čo je 200 km tam a 200 km naspäť, takže aj to bolo dôvodom, aby nemusel dochádzať. On sám dal výpoveď.

Vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie bol z dôvodu, že mu bola ponúknutá práca v Nitre, čo je ďaleko od jeho bydliska, tak ju odmietol.

Matka maloletého dieťaťa na pojednávaní uviedla, že okolnosti skončenia pracovného pomeru otca dieťaťa v Maďarsku sú dôležitou okolnosťou pre zníženie výživného. Ohľadne svojich pomerov uviedla, že býva s priateľom v rodinnom dome, ktorý vlastní otec jej priateľa. Býva tam aj s dcérou. Jej mesačný príjem závisí od toho koľko robí, zhruba to vychádza 400,- € mesačne. Priateľovmu otcovi uhrádzajú 120,- € nájomné, ďalej má výdavky na stravu, oblečenie, drogériu, výdavky v škôlke. Maloletá navštevuje kurz angličtiny. Keď je maloletá chorá, tak sú výdavky v súvislosti so zdravotnou starostlivosťou. Kvôli zdravotným problémom s nohami navštevuje ortopedickú ambulanciu v Košiciach, zatiaľ tam boli raz a teraz tam pôjdu znova. Maloletú poštípala hmyz a od mája každý mesiac navštevuje infekčnú ambulanciu v Rimavskej Sobotě. Pokiaľ ide o výdavky v materskej škole, tam sa platí 5,- € do triedneho fondu, ďalej na stravu. Ďalšie výdavky popísala v písomnom vyjadrení. Keď ide maloletá na nejaké predstavenie, tak aj s tým sú výdavky. Od budúceho mesiaca sa v škôlke budú zbierať mesačne na tablo.

Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa na pojednávaní uviedol, že šetrením v rodine neboli zistené nedostatky v starostlivosti o maloleté dieťa, zníženie výživného nie je v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v platnom znení (ďalej len zákon o rodine) dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 62 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Na základe vykonaného dokazovania má súd za to, že návrh otca dieťaťa na zníženie výživného nie je dôvodný.

Pri rozhodovaní o zmene rozsudku upravujúceho vyživovaciu povinnosť rodiča k maloletému dieťaťu je súd povinný skúmať zmeny pomerov, ktoré nastali od jeho právoplatnosti. Zmena musí spočívať v takých okolnostiach, ktoré majú rozhodujúci vplyv na úpravu vyživovacej povinnosti. V prípade, ak došlo k takejto zmene pomerov, súd upraví vyživovaciu povinnosť rodiča k maloletému dieťaťu, pričom zohľadní odôvodnené potreby dieťaťa, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodiča.

Súd v zmysle § 75 zákona o rodine prihliadne na schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodiča dieťaťa aj vtedy, ak sa tento vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Toto ustanovenie umožňuje súdu vychádzať nie z faktického (skutočného) príjmu rodiča, ale zakotvuje potencialitu príjmu, ako východisko pre úpravu vyživovacej povinnosti. Princíp potenciality príjmov je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy maloletého dieťaťa, ktorý umožňuje hodnotiť nielen reálne pomery rodiča, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Okolnosťou, v prípade ktorej prichádza do úvahy uplatnenie tohto princípu, je napríklad zmena zamestnania, na základe ktorej rodič dosahuje nižší príjem, alebo prípad, keď rodič bez závažného dôvodu ukončí pracovný pomer bez toho, aby mal zabezpečené iné zamestnanie, ako aj skončenie pracovného pomeru z dôvodu na strane rodiča.

Ak sa teda rodič maloletého dieťaťa vzdá svojho skoršieho zamestnania alebo o toto zamestnanie z vlastnej viny príde, v dôsledku čoho sa dostane do situácie, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného, súd skúma, či k tejto okolnosti došlo z vážneho dôvodu. Ak nie, súd túto okolnosť neberie do úvahy a vychádza z príjmu rodiča dieťaťa, ktorý mal pred stratou zamestnania.

Táto zásada potenciality je zakotvená pri úprave výživného, nakoľko ide o citlivú otázku. Maloleté dieťa si samo nemôže uspokojiť svoje potreby, a teda je výlučne na jeho rodičoch, aby mu tieto potreby zabezpečili prostredníctvom výživného. Vyživovacia povinnosť rodiča k dieťaťu je zákonnou povinnosťou rodiča do času, kým nie je dieťa schopné samostatne sa živiť. Je predovšetkým na rodičovi, aby si vytvoril také podmienky, aby si mohol riadne plniť svoju vyživovaciu povinnosť k svojmu dieťaťu a tak zabezpečiť jeho riadny vývoj. Ak dôjde k stretu práva dieťaťa na zabezpečenie jeho ochrany, jeho práva na harmonický rozvoj a práva na zabezpečenie jeho potrieb a na druhej strane práva rodiča na slobodnú voľbu povolania, práva vzdať sa zamestnania, príp. práva vzdať sa príjmu alebo majetkovej výhody, súdna ochrana sa priznáva práve právu dieťaťa.

V predmetnej veci mal súd za to, že v porovnaní s obdobím poslednej úpravy výživného na maloletú U. došlo k zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa, ktoré má cca 6 a 1 roka a má vyššie výdavky v súvislosti s vekom, a tiež výdavky na zdravotnú starostlivosť a lieky. U matky dieťaťa nedošlo k zmene pomerov, je zamestnaná u rovnakého zamestnávateľa, jej majetkové pomery sú zásadne nezmenené.

Súd vychádzal z toho, že u otca dieťaťa nedošlo k zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného.

V čase vydania posledného rozsudku súdu o výživnom na maloleté dieťa bol otec dieťaťa zamestnaný spoločnosti Magyar Suzuki ZRT s čistým mesačným príjmom 201.270,- Ft (666,66 €). Tento pracovný pomer otca dieťaťa sa skončil ku dňu 30.03.2014, pričom otec dieťaťa na pojednávaní uviedol, že skončil toto zamestnanie z vlastnej vôle, nakoľko mu nevyhovovalo dochádzanie do Maďarska.

Následne bol otec dieťaťa v období od 31.03.2014 do 30.04.2014 vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota.

Od 01.05.2014 - 31.05.2014 bol otec dieťaťa zamestnancom zamestnávateľa Neo Color - Peter Hencz, kde mal priemerný čistý príjem cca 621,40 €, pracovný pomer bol skončený v skúšobnej dobe.

V období 01.06.2014 do 11.11.2015 bol otec dieťaťa vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, zároveň v období 08.06.2015 - 12.11.2015 pracoval na základe dohody o pracovnej činnosti u Neo Color - Peter Hencz, kde mal priemerný čistý príjem cca 60,56 €, pričom bola skončená dohoda.

Ku dňu 12.11.2015 bol otec dieťaťa vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie z dôvodu, že odmietol vhodnú ponuku zamestnania.

V období od 01.12.2015 do 04.12.2015 bol zamestnancom spoločnosti Pigagro, s.r.o., kde podľa potvrdenia zamestnávateľa nemal za toto obdobie žiaden príjem.

Z uvedeného vyplýva, že otec maloletého dieťaťa sa z vlastnej vôle vzdal zamestnania, ktoré mal v čase poslednej úpravy výživného na maloleté dieťa a to bez toho, aby mal zabezpečené iné zamestnanie, za rovnakých alebo výhodnejších príjmových podmienok. Otec dieťaťa bol fakticky od skončenia uvedeného pracovného pomeru v Maďarsku s výnimkou jedného mesiaca nezamestnaný, vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, pričom si určité obdobie privyrábal na dohodu. Jeho príjem od skončenia pracovného pomeru bol značne nižší. Možno teda konštatovať, že otec dieťaťa sa vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania a zárobku. Preto skutočnosť, že je otec dieťaťa nezamestnaný a nemá taký príjem, aký mal v čase poslednej úpravy výživného nemôže vziať súd do úvahy a táto skutočnosť nemôže odôvodňovať zníženie výživného. Rovnako možno konštatovať, že neskôr sa otec dieťaťa vzdal bez vážneho dôvodu možnosti zamestnať sa, keďže mu bola ponúknutá pracovná ponuka, ktorú odmietol a z tohto dôvodu bol vyradený i z evidencie uchádzačov o zamestnanie. Otec dieťaťa prišiel o príjem bez vážneho dôvodu, musí preto platiť výživné na maloleté dieťa v takej výške, ako by k strate tohto príjmu nedošlo. Súd má za to, že je potrebné zabezpečiť ochranu práv maloletého dieťaťa, ktoré by bolo znevýhodnené v dôsledku konania otca dieťaťa, ktorý sa rozhodol skončiť pracovný pomer, z ktorého mal príjem, ktorý mu umožňoval platiť výživné vo výške 100,- € a zároveň ktorý odmietol ponuku práce, ktorú dostal. Súd preto v súlade s § 75, ods. 1, druhej vety zákona o rodine mal za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca dieťaťa platiť výživné, ako bolo naposledy určené a že k zmene pomerov otca dieťaťa, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného, nedošlo. Súd vychádzal z príjmu otca dieťaťa, ktorý dosahoval pred skončením pracovného pomeru otca dieťaťa v spoločnosti Magyar Suzuki ZRT. Pre úplnosť súd dodáva, že k zmene pomerov došlo u maloletého dieťaťa, ktoré je o 3 roky staršie, má vyššie výdavky. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd návrh otca na zníženie výživného na maloletú U. zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v platnom znení (ďalej len O.s.p.), v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Účastníci konania, ktorí sa po vyhlásení rozsudku výslovne vzdali práva na odvolanie, nemajú právo podať proti tomuto rozsudku odvolanie.

Účastníci konania, ktorí sa práva na odvolanie proti rozsudku nevzdali, môžu proti tomuto rozsudku podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.